

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය I, II

11 ශ්‍රේණිය

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2017

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය I

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01	(3)	21	(2)
02	(4)	22	(4)
03	(3)	23	(4)
04	(2)	24	(2)
05	(4)	25	(1)
06	(2)	26	(1)
07	(1)	27	(3)
08	(2)	28	(1)
09	(3)	29	(4)
10	(2)	30	(2)
11	(4)	31	(3)
12	(1)	32	(2)
13	(2)	33	(3)
14	(1)	34	(2)
15	(3)	35	(1)
16	(4)	36	(4)
17	(3)	37	(2)
18	(3)	38	(3)
19	(4)	39	(4)
20	(1)	40	(4)

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය II

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01. (i) (අ) සේවා සැපයීමේ ව්‍යාපාරයකි.
 (ආ) ඒක පුද්ගල ව්‍යාපාර
- (ii) (අ) අයිතිකරු
 සේවකයා
 (ආ) තොරතුරු තාක්ෂණය පිළිබඳ දැනුම
 මූල්‍ය ශක්තිය
- (iii) (අ) එකඟ නොවේ.
 (ආ) ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව වාණිජ බැංකුවක් නොවන නිසා එම බැංකුවේ ජංගම ගිණුමක් ආරම්භ කළ නොහැක.
- (iv) (අ) සංවිධානකරණය
 (ආ) ප්‍රවර්ධනය
- (v)

	වත්කම්	=	ගිමිකම්	+	වගකීම්
	+ 200 000 (මුදල්)	=	200 000 (ප්‍රාග්ධනය)	+	-
	- 10 000 (මුදල්)				
	+ 10 000 (උපකරණ)				
	200 000	=	200 000	+	-
- (vi) (අ)

$\frac{20\ 000}{10}$
රු. 2 000
- (ආ)

20 000	-	2 000
රු. 18 000		
- (vii) (අ)

★	විදුලි බිල ගෙව්වා	රු. 2 000
★	ගෙවල් කුලී ගෙව්වා	රු. 2 000
★	වැටුප් ගෙව්වා	රු. 1 000

(ආ) ජංගම නොවන වත්කම්

අල්මාරිය

උපකරණ කට්ටලය

ජංගම නොවන වගකීම්

බැංකු ණය

(viii) මූලාශ්‍ර ලේඛනය :- ගැණුම් ඉන්වොයිසිය

මූලික සටහන් පොත :- ගැණුම් ප'නලය

(ix) (අ) **බැංකු ගිණුම**

මුදල්	20 000	විදුලි බිල්	2 000
		ගෙවල් කළී	2 000
		ශේෂය ප/ගෙ	16 000
	20 000		20 000
ශේෂය ඉ / ගෙ	16 000		

(ආ) බැංකු ප්‍රකාශයේ ශේෂය රු. 15 900

(x) (අ) බෙදාහැරීමේ වියදම්

ප්‍රචාරණ වියදම් (රු. 1 000 ක අත් පත්‍රිකා බෙදාහැරීම)

පරිපාලන වියදම්

ගෙවල් කළී

වැටුප්

(ආ) විදුලි බිල් ගිණුම හර 2 000

බැංකු ගිණුම බැර 2 000

I කොටස - ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

02. (i) (අ) මිනිස් අවශ්‍යතා හා චුවමනා ඉටු කිරීම හා සම්බන්ධ ඕනෑම ආර්ථික කටයුත්තකි. (ලකුණු 01)

- (ආ) ★ ලාභ ඉපයීම
 ★ සේවක සුභසාධනය
 ★ පාරිභෝගික තෘප්තිය ඉහළ නැංවීම
 ★ රැකියා උත්පාදනය
 ★ භාණ්ඩ හා සේවා වල ගුණාත්මක ඉහළ නැංවීම (ලකුණු 1/2 × 2 = 01)

(ii) (අ) සත්‍ය (ආ) අසත්‍ය
 (ඉ) අසත්‍ය (ඊ) සත්‍ය (ලකුණු 1/2 × 4 = 02)

(iii) (අ) අභ්‍යන්තර පරිසරය, බාහිර පරිසරය (ලකුණු 1/2 × 2 = 01)
 (ආ) ශක්තීන් හඳුනාගැනීමට
 දුර්වලතා හඳුනාගැනීමට
 අවස්ථා හඳුනාගැනීමට
 නර්ජන හඳුනාගැනීමට (ලකුණු 1/2 × 2 = 01)

(iv) (අ) හිතකර
 ★ නවීන තාක්ෂණය ලබාගත හැකි වීම
 ★ ගුණාත්මක විදේශීය අමුද්‍රව්‍ය ලබාගත හැකි වීම
 ★ කාර්යක්ෂම යන්ත්‍ර සූත්‍ර ලබාගත හැකි වීම
 ★ විදේශීය ප්‍රාග්ධනය රටට ගලා ඒම
අහිතකර
 ★ දැඩි නරඟයට මුහුණ දීම
 ★ දේශීය පුහුණු ශ්‍රමය විදේශයට ගලා යාම
 ★ දේශීය ව්‍යාපාර අඩපණ වීම
 ★ අයහපත් දේවල් රටට ගලා ඒම (ලකුණු 1/2 × 2 = 01)

(ආ) (a) යෙන් - ජපානය
 (b) ස්ටර්ලින් පවුම් - එක්සත් රාජධානිය (ලකුණු 1/2 × 2 = 01)

03. (i) (අ) ★ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණය
 ★ සේවක සංඛ්‍යාව
 ★ භාවිත කරන බලශක්ති ප්‍රමාණය
 ★ ව්‍යාපාරයට ඇති වෙළෙඳපොල කොටස (ලකුණු $1/2 \times 2 = 01$)

(ආ) 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත (ලකුණු 01)

(ii) (අ) අසත්‍ය (ආ) අසත්‍ය
 (ඉ) අසත්‍ය (ඊ) අසත්‍ය (ලකුණු $1/2 \times 4 = 02$)

(iii) (අ) ජංගම තැන්පතු
 ඉතුරුම් තැන්පතු
 ස්ථාවර තැන්පතු (ලකුණු $1/2 \times 2 = 01$)

(ආ)	පීචිත රක්ෂණය	දේපල රක්ෂණය
1.	ඔප්පුවේ වටිනාකම පීචිත අවදානම හා රක්ෂකයාගේ ගෙවීමේ හැකියාව මත පදනම් වේ.	1. අදාළ දේපලවල මූල්‍යමය හැකියාව මත තීරණය වේ.
2.	හානි පූර්ණ මූලධර්මය අදාළ නොවේ.	2. හානි පූර්ණ මූලධර්මය බලපායි.
3.	රක්ෂණ මුදලට අමතර ව ප්‍රසාද දීමනා හා පොළී හිමි වේ.	3. අමතර ප්‍රතිලාභ හිමි නොවේ.
4.	හානියක් වුවත් නැතත් රක්ෂිත මුදල කල් පිරීමේ දී ලබාගත හැක.	4. හානියක් වූ විට පමණක් වන්දි හිමි වේ.

(ලකුණු $1/2 \times 2 = 01$)

(iv) (අ) වේගවත් බව
 ආවරණය පුළුල් වීම
 අවශ්‍යතාව මත තෝරාගත හැකි වීම
 පිරිවැය අඩු වීම (ලකුණු $1/2 \times 2 = 01$)

(අ) (a) නැව්
 (b) බස් රථ (ලකුණු $1/2 \times 2 = 01$)

04. (i) (අ) ව්‍යාපාරයක අරමුණු සම්බන්ධයෙන් ව ඉටු කරගැනීම සඳහා පවතින සම්පත් කාර්යක්ෂම ව යොදාගනිමින් එම ව්‍යාපාරය සැලසුම් කිරීමේ, සංවිධානය කිරීමේ, මෙහෙයවීමේ සහ පාලනය කිරීමට අදාළ වූ ක්‍රියාවලියකි.

(අ) සජීවී වීම

ප්‍රතික්‍රියා දැක්වීම

පුනුණුව හා අන්දැකීම් මගින් වටිනාකම වැඩිවීම

නිර්ණ ගැනීමේ හැකියාව

(ලකුණු $1/2 \times 2 = 01$)

(ii) (අ) සත්‍ය

(ආ) අසත්‍ය

(ඉ) අසත්‍ය

(ඊ) සත්‍ය

(ලකුණු $1/2 \times 4 = 02$)

(iii) (අ) ★ භාණ්ඩ හෝ සේවා නිර්මාණය කිරීම

★ භාණ්ඩ හෝ සේවා පාරිභෝගිකයාට හඳුන්වාදීම

★ සාධාරණ මිලක් ලකුණු කිරීම

★ වඩාත් යෝග්‍ය ආකාරයට භාණ්ඩ හෝ සේවා පාරිභෝගිකයාට ලබාදීම

★ අලෙවියෙන් පසු සේවා සැපයීම

(ලකුණු $1/2 \times 2 = 01$)

(ආ) මිනිස් අවශ්‍යතා හා චුළුමනා ඉටුකිරීම සඳහා වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කරන ඕනෑම දෙයක් නිෂ්පාදිත වේ.

(ලකුණු 01)

(iv) (අ) නිෂ්පාදකයා → පාරිභෝගිකයා

නිෂ්පාදකයා → සිල්ලර වෙළෙන්දා → පාරිභෝගිකයා

නිෂ්පාදකයා → තොග වෙළෙන්දා → සිල්ලර වෙළෙන්දා → පාරිභෝගිකයා

(ලකුණු $1/2 \times 2 = 01$)

(ආ) ★ ගුණාත්මක

★ අංගෝපාංග

★ මෝස්තරය

★ ඇසුරුම

(ලකුණු $1/2 \times 2 = 01$)

II කොටස - ගිණුම්කරණය

05. (i) (අ) 1. අමතර ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම
ආදායම් ඉපැයීම
2. වත්කම්, වගකීම්, හිමිකම්, ආදායම්, වියදම්

- (ආ) 1. මුදල් ගිණුම හර 500 000
ප්‍රාග්ධන ගිණුම 500 000
2. අවසන් තොග ගිණුම හර 40 000
වෙළෙඳ ගිණුම 40 000

- (ii) 1. රු. 50 000 ක බැංකු ණය ලබාගැනීම
2. රු. 15 000 ක භාණ්ඩ ණයට ගැනීම
3. රු. 7 000 ක භාණ්ඩ අත්පිට මුදලට විකිණීම
4. රු. 8 000 ක භාණ්ඩ රු. 10 000 කට ණයට විකිණීම

(iii) **මුදල් පොත**

දිනය	ලදපත් අංකය	විස්තරය	ස පි	වටිනාකම (රු.)	දිනය	වවුචර් අංකය	විස්තරය	ස පි	වටිනාකම (රු.)
04.01	01	ප්‍රාග්ධනය	2	50 000	04.02	01	ගැණුම්	3	30 000
04.03	02	විකුණුම්	4	15 000	04.04	02	විදුලිය	5	6 000
04.05	03	විකුණුම්	4	5 000	04.05	03	වැටුප්	6	3 000
04.05	04	බැංකු ණය	7	25 000					

ආකෘතියට ලකුණු 1/2

ගනුදෙනු 07 ට ලකුණු 3 1/2

06. (i) (අ) බැංකු ජංගම ගිණුම් හිමියෙකුට මාසයක් තුළ සිදුකළ ගනුදෙනු (ගිණුමට හර කිරීම්, බැර කිරීම් හා ශේෂය) ඇතුළත් ව එවනු ලබන පරිගණක මුද්‍රිත පිටපත බැංකු ගිණුම් විස්තරය වේ.

- (ආ) 1. ගනුදෙනුවක් සම්පූර්ණයෙන් පොත්වලින් මගහැරීම
2. ගනුදෙනුවක වටිනාකම මූලික පොත්වල වැරදියට සටහන් කිරීම
3. එකම ගනුදෙනුව ගිණුම් පොත්වල දෙවරක් සටහන් කිරීම
4. කිසියම් ගනුදෙනුවක වටිනාකම නියමිත ගිණුමේ සටහන් නොකර වෙනත් ගිණුමක අදාළ පැත්තේ සටහන් කිරීම

(ii)

දිනය	ව. අ.	විස්තරය	ස. ශ.	හර (රු)	බැර (රු)
		යන්ත්‍ර අළුත්වැඩියා ගිණුම යන්ත්‍ර ගිණුම (අයහාර වියදම් ප්‍රාග්ධන වියදම් ගිණුමේ සටහන් කිරීමේ වරද නිවැරදි කිරීම)		10 000	10 000
		වැටුප් ගිණුම අවිනිශ්චිත ගිණුම (වැටුප් ගෙවීම වැටුප් ගිණුමේ සටහන් නොකිරීමේ වරද නිවැරදි කිරීම)		15 000	15 000
		අවිනිශ්චිත ගිණුම ගැණුම් ගිණුම (ගැණුම්වල අගය ගැණුම් ගිණුමේ නිවැරදි ව සටහන් නොවීමේ වරද නිවැරදි කිරීම)		9 000	9 000

(සංඛ්‍යා 1 ක්වත් නිවැරදි විය යුතුය.)

(ලකුණු 1 × 3 = 03)

අවිනිශ්චිත ගිණුම

දිනය	විස්තරය	ලෙ පි	වටිනාකම රු.	දිනය	විස්තරය	ලෙ පි	වටිනාකම රු.
	ශේෂය		6 000		වැටුප්		15 000
	ගැණුම්		9 000				
			15 000				15 000

06. (iii)

රුවන් වාමර ව්‍යාපාරය

සංශෝධිත බැංකු ගිණුම

ශේෂය	10 000	බැංකු ගාස්තු	€: 01	2 000
ණයගැති ප්‍රේෂණ	6 000	ශේෂය		14 000
	16 000			16 000

රුවන් වාමර ව්‍යාපාරය

බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය

	රු.	රු.
සංශෝධිත බැංකු ගිණුමේ ශේෂය		14 000
එකතු කළ :		
නිකුත් කළ නමුත් බැංකුවට ඉදිරිපත් නොකළ චෙක්පත්		20 000
		34 000
අඩු කළ :		
තැන්පත් කළ නමුත් නිශ්කාශනය නොවූ චෙක්පත්		(6 000)
බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව ශේෂය		12 900

ල. 1

ල. 1

(ලකුණු 04)

07. (i) උපචිත සංකල්පය
කාලච්ඡේද සංකල්පය
මූල්‍ය මිනුම් සංකල්පය

(ii)

සඳුරැස් ව්‍යාපාරයේ

2016.04.08 දිනට

ශේෂ පිරික්සුම

විස්තරය	හර	බැර
මුදල්	95 000	
ණයගැතියෝ	40 000	
ණයහිමියෝ		10 000
ප්‍රාග්ධනය		125 000
	135 000	135 000

(iii)

භාණ්ඩයේ ව්‍යාපාරයේ
2016.12.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය

විකුණුම්			200 000
අඩු කළා : විකුණුම් පිරිවැය			
2016.01.01 තොගය		25 000	
+ ගැණුම්		100 000	
+ විකිණීමට ඉදිරිපත් කළ තොගය		125 000	
- 2016.12.31 තොගය		35 000	
විකුණුම් පිරිවැය			90 000
දළ ලාභය			110 000
+ ලද වට්ටම්			28 000
ගෙවල් කුලී ආදායම්			1 000
			139 000
පරිපාලන වියදම්			
වැටුප් හා වේතන	24 000		
ලිපිද්‍රව්‍ය	5 000	29 000	
බෙදාහැරීමේ වියදම්			
ප්‍රචාරණය	11 000		
බොල් ණය	2 000	13 000	
මූල්‍ය වියදම්			
බැංකු ණය පොලී	10 000		
බැංකු ගාස්තු	3 000		
		13 000	
			(55 000)
ශුද්ධ ලාභය ප්‍රාග්ධන ගිණුමට ගෙන ගියා.			84 000

භාණ්ඩ ව්‍යාපාරයේ
2016.12.31 දිනට
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>	පිරිවැය	සමුච්චිත කෘෂ්‍ය	ධාරණ අගය
ගොඩනැගිලි	200 000	-	200 000
මෝටර් රථ	150 000	-	150 000
	350 000	-	350 000
<u>ජංගම වත්කම්</u>			
12.31 නොගය		35 000	
ණායගැනියෝ		40 000	
ලැබිය යුතු ගෙවල් කුලී		1 000	
මුදල්		30 000	
			106 000
			456 000
2016.01.01 ප්‍රාග්ධනය		200 000	
එකතු කළා : ශුද්ධ ලාභය		84 000	284 000
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>			
10% බැංකු ණය			100 000
<u>ජංගම වගකීම්</u>			
ණායනිමියෝ		60 000	
ගෙවිය යුතු වැටුප්		2 000	
ගෙවිය යුතු බැංකු ණය පොලිය		10 000	
			72 000
හිමිකම් හා වගකීම්			456 000
